

γονείς

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΟΝΕΪΚΗ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

#04

ΑΝΟΙΞΗ 2010

FREE PRESS

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

QLS

Quality
in
Language
Services

**αδελφικοί
καβγάδες:**

πώς θα εξομαλύνετε
την κατάσταση

**σχολική
βία:** το φαινόμενο
της εποχής

**το άγχος
των εξετάσεων**

και πώς να το
ξεπεράσετε

γονιός:
ένα απαιτητικό
«επάγγελμα»

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ

Ιδιαίτερα μαθήματα: φάρμακο ή δηλητήριο;

Από τον **Μιχάλη Ανετόπουλο**, Πρόεδρο του QLS

Αρχίζοντας να καταγράφω αυτές τις σκέψεις, αναλογίστηκα ότι θα μπορούσα, κατά λάθος, να μεταφέρω σε αναγνώστη τη λανθασμένη εντύπωση ότι είμαι εχθρός των ιδιαίτερων μαθημάτων. Κάθε άλλο! Πιστεύω και επιμένω ότι το ιδιαίτερο μάθημα είναι ίσως η μοναδική λύση σε μια πλειάδα ειδικών περιπτώσεων και συνθηκών. Γι' αυτό άλλωστε συμμετείχα ενεργά στην ομάδα του οpe2one, ενός προγράμματος (πακέτου) που αποτελεί μια μοναδική, στα ελληνικά δεδομένα, πρόταση για την παροχή ιδιαίτερων μαθημάτων με ποιοτικές αξιώσεις. Γιατί βεβαίως τα ελληνικά δεδομένα αποτελούν ειδική περίπτωση.

Η Ελληνική περίπτωση

Ανέφερα παραπάνω ότι το ιδιαίτερο μάθημα είναι ίσως η μοναδική λύση σε μια πλειάδα ειδικών περιπτώσεων και συνθηκών. Το περίεργο είναι ότι στην Ελλάδα ο αριθμός των μαθητών που έχουν μετακινηθεί προς τη μάθηση με ιδιαίτερα μαθήματα πλησιάζει το 50%. Είναι αλήθεια ο ένας στους δύο Έλληνες «μια ειδική περίπτωση»; Ή μήπως οι μισοί περίπου Έλληνες ζουν σε «ειδικές συνθήκες»; Θα μπορούσε κανείς να στοιχηματίσει, ότι αν ρωτούσες στο δρόμο 10 γονείς με παιδιά, που έχουν αγγίξει την εφηβεία, σχεδόν και οι 10 θα σου έλεγαν ότι κάποια στιγμή τώρα ή στο παρελθόν είχαν τα παιδιά τους σε ιδιαίτερα μαθήματα. Στην υπόλοιπη Ευρώπη, οι πιθανότητες είναι ότι και οι 10 θα ρωτούσαν με περιέργεια γιατί να κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα.

Το παράδοξο

Το 99% όσων έχουν τα παιδιά τους σε ιδιαίτερα μαθήματα, ερωτώμενοι θα έλεγαν «έχω βρει μια «πολύ καλή» καθηγήτρια ... για το παιδί μου...!». Αν υπολογίσουμε, ότι στη χώρα μας σε ηλικίες μάθησης έχουμε περίπου 800.000 μαθητές και το 45% από αυτούς επιλέγουν ιδιαίτερα μαθήματα, τότε με μερικούς απλούς υπολογισμούς θα καταλήξουμε ότι στην Ελλάδα έχουμε περί τις 100.000 «πολύ καλούς» άνεργους καθηγητές και καθηγήτριες όλων των ειδικοτήτων.

Μήπως να προσλάβω καθαρίστρια;

Άκουσα πρόσφατα κάποιον γνωστό μου να ρωτάει κάποιον άλλο, αν γνώριζε καμία «καλή» καθαρίστρια και στη συνέχεια τον άκουσα να λέει ότι ήταν διατεθειμένος να πληρώσει περίπου 7 ευρώ την ώρα για την «καλή» καθαρίστρια και θυμήθηκα κάποιον τρίτο γνωστό μου ο οποίος πλήρωνε σε μια «καλή» καθηγήτρια τα ίδια περίπου χρήματα για να κάνει μαθήματα αγγλικής στη κόρη του. Δεν είμαι ειδικός σε καθαρίστριες, αλλά θεωρώ πως η καθαρίστρια που μπορεί και παίρνει 7 ευρώ την ώρα είναι μια μάλλον «καλή» καθαρίστρια. Μου είναι όμως δύσκολο να πιστέψω ότι μια «καλή» καθηγήτρια, που θα κόστιζε σε ένα σχολείο τα υπερδιπλάσια, υποτιμά των εαυτού της κάνοντας μαθήματα σε τιμή καθαρίστριας.

Το «καλό» είναι σπάνια φθινό ή «back to square one» (όπως λένε οι Άγγλοι)

Αφού τα «καλά» ιδιαίτερα μαθήματα είναι ακριβά και αφού οι «καλοί» ιδιαιτεράδες είναι λίγοι και αφού πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να «βουλευτούμε» όλοι και όσο πιο οικονομικά γίνεται καταλήγουμε στα γνωστά πλέον «γκρουπάδικα ιδιαίτερων» με τρεις ή τέσσερις μαθητές γύρω από το ίδιο τραπέζι. Φτου λοιπόν κι απ' την αρχή! Καταλήγουμε σε τμηματάκι με τα όποια «αρνητικά» επιθυμούμε να αποφύγουμε και σχεδόν κανένα από τα «θετικά» για τα οποία διαλέξαμε να κάνουμε ιδιαίτερα μαθήματα.

Το σύνδρομο του «εγώ έκανα το καλύτερο ...»

Τι είναι λοιπόν αυτό που έχει σύρει σχεδόν το 50% των μαθητών στα ιδιαίτερα μαθήματα; Μην είναι, ότι τα χρήματα του Έλληνα γονέα τρέχουν από τα μπατζάκια; Μην είναι, ότι υπάρχει τεράστιο περίσσειμα «καλών» καθηγητών; Μην είναι, ότι τα μικρά γκρουπ γύρω από το τραπέζι μιας κουζίνας είναι καλύτερα από τα αντίστοιχα στην τάξη ενός ξενόγλωσσου σχολείου; Μην είναι, ότι τα σχολεία ξένων γλωσσών δεν προσφέρουν τις ίδιες και καλύτερες υπηρεσίες, είτε σε ατομική μάθηση, είτε σε γκρουπ λίγων ατόμων αν τους ζητηθεί; Μην είναι, ότι εμείς οι

Έλληνες γονείς επιθυμούμε να προσφέρουμε ανασφάλιστη και αφορολόγητη εργασία σε μερικές χιλιάδες «καλούς» καθηγητές; Όχι! Δεν είναι τα παραπάνω. Είναι η διάθεσή του Έλληνα γονέα να προσφέρει το καλύτερο στο παιδί του. Είναι αυτό το ιδιάζον αίσθημα ευθύνης που κουβαλάμε όλοι εμείς οι Έλληνες και που σπανίως το βλέπεις σε άλλους ευρωπαϊκούς λαούς. Είναι η ανάγκη να διαβεβαιώσεις τον εαυτό σου λέγοντας «εγώ έκανα το καλύτερο ...».

Ξέρεις να αγοράσεις ψάρια;

Πόσοι άραγε από μας τους Νεοέλληνες γνωρίζουν να αγοράζουν ψάρια; Εγώ όχι! Ποτέ δεν είμαι σίγουρος αν είναι φρέσκα, αν είναι για το μαγείρεμα που τα θέλω, αν έχουν πολλά ή λίγα αγκάθια, αν η τιμή τους είναι καλή ή ακριβή και ένα σορό άλλα πράγματα απαραίτητα για τον επίδοξο αγοραστή ή τον μάγειρα ψαριών. Όταν βρεθώ στη ψαραγορά, ζητώ την βοήθεια κάποιου ή κοιτάζω πως ψωνίζουν κάποιοι άλλοι ή κρυφακούω τι λέει ο ένας στον άλλο για να πάρω κατευθύνσεις προς τη σωστή ψαροκασέλα.

Μην ανησυχείτε, δεν έχω ξεφύγει από το θέμα! Απλά θέλω να σας δηλώσω ότι όσο οι μισοί και βάλε από εμάς τους Νεοέλληνες δεν ξέρουμε να διαλέξουμε το καλό από το σκάρτο ψάρι, άλλο τόσο και περισσότερο δεν ξέρουμε να διαλέξουμε τον «καλό» καθηγητή ιδιαίτερων μαθημάτων. Βασίζομαστε στις ίδιες αρχές αναζήτησης βοήθειας με αυτές που περιέγραψα παραπάνω. Επιλέγουμε τον «καλό» καθηγητή ρωτώντας άλλους που είναι το ίδιο «σχετικοί» όσο και εμείς, αντιγράφοντας τη γειτόνισσα, στήνοντας αφτί κλπ.

Τα ψάρια είναι για μια μέρα αλλά ...

Σε αντίθεση με τα ψάρια, το πρόβλημα με τα μαθήματα είναι ότι σου παρέχουν κάτι για μια ολόκληρη ζωή. Το θέμα είναι ότι στο ψάρι θα καταλάβεις γρήγορα αν έκανες τη γκάφα σου. Είτε στη γεύση μετά το μαγείρεμα, είτε από την κριτική κάποιου που «ξέρε» θα μάθεις σύντομα ότι δεν πρέπει να ξανά κάνεις την ίδια επιλογή. Στο δάσκαλο όμως τα πράγματα δεν είναι τόσο εύκολα. Η πιθανή ανακάλυψη της γκάφας θα έλθει χρόνια μετά. Θα έλθει όταν θα είναι πια αργά. Θα έλθει με το «στερνή μου γνώση να σ' είχα πρώτα ...».

Ιδιαιτερομάχοι και ιδιαιτερολάτρες

Ας μου συγχωρεθεί που αποτόλμησα να δημιουργήσω τις παραπάνω λέξεις κατά το εικονομάχοι κλπ. Υπάρχει μια τάση στο χώρο της εκπαίδευσης να διαχωρίζει κάποιους ως υπέρμαχους των ιδιαίτερων μαθημάτων, εξού και το ιδιαιτερολάτρες, ενώ στην αντίπερα όχθη κάποιοι είναι σαφώς προκατειλημμένοι εναντίον των ιδιαιτέρων, εξού και το ιδιαιτερομάχοι. Ο υπογράφων δεν ανήκει ούτε στην μια ούτε στην άλλη κατηγορία. Ο υπογράφων βλέπει την ανάγκη για ιδιαίτερα μαθήματα σε πολλές περιπτώσεις, βλέπει τα θετικά και τα αρνητικά τους, βλέπει που μπορεί αυτά να είναι αποτελεσματικά και που καταστροφικά. Σε αντίθεση με τα ψάρια, στα 25 χρόνια εμπειρίας, σπουδών και επιμόρφωσης γνώρισε τόσο καλά το αντικείμενο που να μπορεί να είναι αμερόληπτος στις συμβουλές του.

Σε ένα σχολείο QLS θα βρεις το σύμβουλο που χρειάζεσαι

Συμβουλέ! Σύμβουλος. Ναι, όλοι οι γονείς χρειάζεται να βρουν και να εμπιστευθούν τις γνώσεις ενός εκπαιδευτικού συμβούλου. Ενός ανθρώπου που σίγουρα μπορεί να βρει τη λύση σε όλες τις ιδιαίτερες μαθησιακές ανάγκες, για όλα τα βαλάντια και όλες τις συνθήκες. Αναζητήστε αυτόν τον εκπαιδευτικό σύμβουλο σε ένα σχολείο QLS. Είναι η σωστή προσέγγιση.

σχολική βία: το φαινόμενο της εποχής

Η σχολική βία αποτελεί παθογένεια της εποχής και συνδυαζόμενη με την εμπορία και χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών μέσα στα σχολεία καθιστά το περιβάλλον του μαθητή ιδιαιτέρως επικίνδυνο. Παράλληλα, η εξάρτηση από το διαδίκτυο και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια αυξάνουν τα ποσοστά της παιδικής και εφηβικής κατάθλιψης, ενώ παράλληλα αυξάνεται η συνειδητοποίηση κινδύνων, όπως η κακή διαίτα των μαθητών και τα ατυχήματα μέσα και έξω από το σχολείο.

Κείμενο: **Ευστράτιος Παπάνης**, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η βία λαμβάνει ποικίλες μορφές και δεν υπάρχει ένας καθολικός ορισμός της. Συνήθως ως βία ορίζεται η χρήση της φυσικής δύναμης ή της πίεσης - απειλής εναντίον ενός μεμονωμένου ατόμου ή κατά μιας ομάδας που μπορεί να οδηγήσει στο θάνατο, στον τραυματισμό ή στη γένεση ψυχολογικών διαταραχών (World Health Organization, 1999, p.2). Οι λόγοι που οδηγούν στην άσκηση βίας είναι πολλοί και διαφέρουν ανάλογα με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των ατόμων, την ιστορική συγκυρία, την κουλτούρα και τον πολιτισμό. Στους εκλυτικούς παράγοντες περιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, η ελλιπής καλλιέργεια, οι καθ' έξιν βίαιες συμπεριφορές που ενισχύονται από το περιβάλλον, η φαντασίωση της βίας, οι ελλιπώς αναπτυγμένες επικοινωνιακές ικανότητες, η ανεπαρκής γονική υποστήριξη και επιρροή, οι άδικες τιμωρίες και η κακοποίηση των παιδιών, η φτώχεια, ο υπερπληθυσμός και ο συνωστισμός, η επιρροή των μέσων μαζικής ενημέρωσης και οι κοινωνικές νόρμες. Η βία είναι μια μορφή έκφρασης του θυμού ή του φόβου, και αποτελεί μια φυσιολογική ανθρώπινη αντίδραση (Harvard – EDC, 1996). Μαθαίνεται σε μικρή ηλικία, συνεπώς μπορεί να αποφευχθεί μέσα από πρώιμες θετικές εμπειρίες (American Psychological association, 1993). Η σχολική βία εμφανίζεται κυρίως, με τη μορφή του σχολικού εκφοβισμού (bullying), ο οποίος περιλαμβάνει τη λεκτική, τη σωματική, την ψυχολογική, τη σεξουαλική παρενόχληση, καθώς και το βανδαλισμό. Αποτελεί εσκεμμένη πράξη, που αποσκοπεί στην πρόκληση σωματικού ή ψυχικού πόνου και στην υποταγή του θύματος. Ο εκφοβισμός είναι σύνθετο φαινόμενο και μπορεί να αναφέρεται σε σωματική (σπρωξιματα, κλωτσιές, μπουιές), συναισθηματική, ή λεκτική επίθεση (κοροϊδία, βρισιές, σαρκασμό, χειρονομίες, συκοφαντίες, γελοιοποίηση, απειλές), σεξουαλικό (ανεπιθύμητο άγγιγμα, προσβλητικά μηνύματα, λεκτική παρενόχληση) και ηλεκτρονικό εκφοβισμό (κακόβουλα sms, κλήσεις, e-mail, chat με απειλητικό περιεχόμενο). Η σχολική βία είναι μια μορφή κοινωνικού ελλείμματος που αντανάκλα την κοινωνική ανισότητα, τον αποκλεισμό και τη ματαιώση των ατομικών προσδοκιών. Η σχολική βία συσχετίζεται άμεσα με την εγκληματικότητα στην ευρύτερη κοινωνία και είναι δείκτης της

ανοχής της. Για το λόγο αυτό, η εξάλειψή της συνδέεται με την προστασία των θεσμών και των αξιών του κοινωνικού πλαισίου. Η στάση και η συμπεριφορά των παραβατικών μαθητών αποτελεί μικρογραφία του οικογενειακού, σχολικού και κοινωνικού περιβάλλοντος. Συνεπώς, η πρόληψη πρέπει να στηρίζεται στην ολιστική αναπαισίωση και στην υιοθέτηση διδακτικών μεθόδων που προάγουν την πειθαρχία, παράλληλα με την αίσθηση της δικαιοσύνης. Οι πειθαναγκαστικοί μέθοδοι, οι άδικες τιμωρίες, η πριμοδότηση ορισμένων μαθητών δημιουργούν αρνητικά πρότυπα, που αναπαράγουν τη βία. Στοιχεία, όπως η ενίσχυση της αυτοεκτίμησης μέσω της επιβράβευσης και της αναγνώρισης, η συνεργασία και η παρωθήση ενισχύουν την απόκτηση νέων δεξιοτήτων και διδάσκουν στους μαθητές την ορθή διεκδίκηση των επιδιώξεών τους. Η συμμετοχή και η ενεργός δράση των μαθητών σε κοινωνικά επιθυμητές δραστηριότητες, εκτονώνει την ενέργεια και παράλληλα τους εξοπλίζει με δεξιότητες που θα αποδειχθούν χρήσιμες στην κοινωνική τους προσαρμογή.

Τα προγράμματα αγωγής υγείας επιδιώκουν την ανάπτυξη στρατηγικών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την πρόληψη και τη φροντίδα, την ασφάλεια, την απουσία του φόβου και τη μάθηση μεθόδων αντιμετώπισης απειλητικών καταστάσεων. Ενθαρρύνουν την ειρηνική διεύθετηση των συγκρούσεων, τις τεχνικές διαπραγμάτευσης, τονίζοντας τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της αλληλεγγύης και της ισότητας.

Ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα πρόληψης του εκφοβισμού είναι το Olweaus Bullying Prevention Program, (Olweaus, 1993). Πρόκειται για ένα σύνθετο πρόγραμμα που εφαρμόζεται στο χώρο του σχολείου και περιλαμβάνει τρία στάδια: ►Το στάδιο της γενικής διαμεσολάβησης, κατά το οποίο υπογράφεται ένα γενικό συμβόλαιο μη βίας από τους μαθητές, δημιουργείται μία συντονιστική επιτροπή παρακολούθησης του σχολικού πλαισίου και εκπαιδεύεται το διδακτικό προσωπικό. Με βάση τα παραπάνω θεσπίζονται γενικοί κανόνες για την πρόληψη του εκφοβισμού και ενεργοποιείται ένα σύστημα επίβλεψης κατά τη διάρκεια των

διαλειμμάτων ►Το στάδιο διαμεσολάβησης σε επίπεδο τάξης, κατά το οποίο, μέσα από την ανάπτυξη διαλεκτικής σχέσης, τη διεξαγωγή διαλόγου με γονείς και μαθητές, θεσπίζονται κανόνες κατά του εκφοβισμού, και ►Το στάδιο διαμεσολάβησης σε ατομικό επίπεδο, κατά το οποίο αναλύονται προσωπικά βιώματα και εμπειρίες βίας από τους μαθητές θύτες/θύματα. Το εκπαιδευτικό σύστημα καλείται μέσω της κατάλληλης χρήσης μεθόδων και τεχνικών να μειώσει ή ακόμη και να εξαλείψει φαινόμενα, όπως η σχολική βία. Οι μέθοδοι και οι τεχνικές που χρησιμοποιούν τα προγράμματα αγωγής υγείας είναι κυρίως, βιωματικές και ενεργητικές, που καλλιεργούν χαρακτηριστικά, όπως η ομαδικότητα, η συνεργασία και η ανάδειξη της προσωπικότητας. Οι βιωματικές μέθοδοι αποβλέπουν στην ενίσχυση του αυτοσυναισθήματος, στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησης του μαθητή και στην ανάπτυξη κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων προσαρμογής. Τέτοιου είδους εκπαιδευτικές τεχνικές είναι η δραματοποίηση, το θεατρικό παιχνίδι, οι σχηματικές αναπαραστάσεις, η προσομοίωση ρόλων, η γνωστική ασυμφωνία, η επίλυση προβλημάτων και η χρήση μεταφορών. Το δραματικό παιχνίδι εμπεριέχει στοιχεία ελεύθερης έκφρασης, αυθορμητισμού, δημιουργίας, αλλά ταυτόχρονα πρόκειται για ένα παιχνίδι που πηγάζει από την πραγματική ζωή. Μέσα από το παιχνίδι το παιδί μαθαίνει εύκολα, γρήγορα αλλά και ευχάριστα. Παράλληλα με τη χρήση των προαναφερθέντων διδακτικών προσεγγίσεων είναι αναγκαία η δημιουργία κοινωνικών, συμβουλευτικών και ψυχολογικών υπηρεσιών με σκοπό την πρόληψη της βίας. Σημαντική είναι η συνεργασία με τους γονείς και την τοπική κοινότητα, για την οργάνωση ομάδων αυτοβοήθειας και τη διεξαγωγή ενημερωτικών συναντήσεων. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να ενημερωθούν στη διαχείριση συναισθηματικών, ψυχικών και κοινωνικών συγκρούσεων, που λαμβάνουν χώρα στη σχολική αίθουσα και στην ευρύτερη κοινωνία, ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν προγράμματα για την κοινωνική ένταξη των μαθητών και την πρόληψη της σχολικής βίας (Σώκου, 2002). Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις, οι πολιτιστικές ανταλλαγές, οι συνεργασίες, αναπτύσσουν την επικοινωνία και την αυτοεκτίμηση.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΟΝΕΪΚΗ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

**Εκδίδεται
για λογαριασμό
των Κ.Ξ.Γ.
μελών του QLS**

#04 ΑΝΟΙΞΗ 2010
FREE PRESS
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

● **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:**
I&Q PUBLICATIONS
● **ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:**
Νίκος Συμεωνίδης
● **ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:**
Παναγιώτης Χονδρός
(Πρόεδρος Δ.Σ. ΕΠΑΨΥ)

● **ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:**
Κωνσταντίνα Παπαδάκη-Ψυχολόγος
στο Κέντρο Ημέρας νέων ψυχωτικών
Αντωνία Κατιδένιου-Παιδοψυχίατρος
επόπτης παιδοψυχιατρικού τομέα
Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας Β.Α.
Κυκλάδων
Μαρία Καρυώτη-παιδοψυχίατρος,
ψυχαναλύτρια, τέως επιστημονικά
υπεύθυνη Κινητής Μονάδας Δ.
Κυκλάδων
Στέλλα Παντελίδου-
ψυχολόγος,επιστημονικά υπεύθυνη
Κινητής Μονάδας Β.Α. Κυκλάδων
Μυρτώ Παλλάκη- Σχολική ψυχολόγος
Κινητής Μονάδας Δ. Κυκλάδων
Νότα Βούρα-Ψυχολόγος, Ψυχιατρικό
Νοσοκομείο Πέτρας Ολύμπου
Μαρία Ελευθεριάδου-
Παιδοψυχίατρος, Επιμελήτρια Α΄ ΕΣΥ,
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Κατερίνης

● **ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ &**
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
Νίκος Αγάθος

η επιθετικότητα των παιδιών

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Ο Herbert (1998) αναγνωρίζει την επιθετικότητα, ως ένα ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ, αν και ενοχλητικό μέρος της διαδικασίας της κοινωνικοποίησης που εμφανίζεται ήδη από βρεφική ηλικία ως θυμός. Ωστόσο καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν οι εκδηλώσεις της επιθετικότητας διαφοροποιούνται. Η συχνότητα, η ένταση, ο αριθμός, η διάρκεια της επιθετικής συμπεριφοράς και η αίσθηση που αφήνει στον επιτιθέμενο, αλλά και στον αποδέκτη της προσδιορίζουν και την αναγκαιότητα παρέμβασης από πλευράς των ενηλίκων.

Από τους Parke & Slaby (1983) ως επιθετικότητα ορίζεται μια πράξη κατά την οποία κάποιος πληγώνει / βλάπτει κάποιον από πρόθεση. Το στοιχείο της πρόθεσης διαφοροποιεί ποιοτικά την έννοια της επιθετικότητας. Αν δεν υπάρχει αυτή η πρόθεση, όση ζημιά κι αν προκαλεί μια συμπεριφορά, δεν μπορούμε να τη χαρακτηρίσουμε ως επιθετική. Επικεντρώνοντας στο χώρο του σχολείου διαπιστώνουμε ότι ιδιαίτερη βαρύτητα

έχει δοθεί στην επιθετικότητα μεταξύ των συνομηλίκων μαθητών. Για τη σχολική επιθετικότητα ή το σχολικό εκφοβισμό που προτιμάται ως όρος από ορισμένους ερευνητές, χρησιμοποιήθηκε ο όρος **Bulling** με τον οποίο αναφερόμαστε σε ένα εύρος συμπεριφορών. **Σύμφωνα με τον Farrington (1993) η σχολική επιθετικότητα έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά στοιχεία:**

► φυσική, λεκτική ή ψυχολογική επίθεση ή

προσβολή.

► πρόθεση να προκαλέσει φόβο, ανησυχία ή πόνο στο θύμα.

► περιλαμβάνει μια ανισορροπία ισχύος με το δυνατότερο παιδί να πιέζει το αδύναμο.

► δεν προκαλείται από το θύμα.

► επαναλαμβάνεται από τα ίδια τα παιδιά για μεγάλη χρονική περίοδο.

Πιο συγκεκριμένα τα παιδιά που χαρακτηρίζονται από επιθετικότητα είναι συνήθως ανυπάκουα, αρνητικά, δείχνουν απάθεια και παρουσιάζουν αντιδραστική και προκλητική συμπεριφορά προς τα μέλη της οικογένειάς τους, το διδακτικό προσωπικό του σχολείου και γενικά προς τα άτομα που κατέχουν εξουσία.

Στη Σχολική Παιδαγωγική υπάρχουν δύο είδη διαταραχών: της μάθησης και της συμπεριφοράς που αποτελούν κορυφαία προβλήματα και εμφανίζονται συχνά μαζί

σε ένα παιδί και μάλιστα πολύ συχνά η μια προϋποθέτει την άλλη.

Υπάρχει δηλαδή ανάμεσά τους μια σοβαρή αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ; ΕΙΝΑΙ ΕΓΓΕΝΗΣ ή ΕΠΙΚΤΗΤΗ;

Η Επιθετικότητα ως εγγενής αντίδραση: Οι οπαδοί αυτής της άποψης υποστηρίζουν ότι ο άνθρωπος, όπως όλα τα ζωικά είδη, είναι «προικισμένος» με επιθετικό ένστικτο που στοχεύει στην προστασία και την ασφάλεια του. Ο Freud από την πλευρά του, προσπαθώντας να ερμηνεύσει την μανία αλληλοεξόντωσης που έδειξαν οι άνθρωποι κατά το β' παγκόσμιο πόλεμο, τροποποίησε την αρχική του θεωρία και υποστήριξε ότι εκτός τη libido, την ορμή της ηδονής, οι πράξεις του ανθρώπου κατευθύνονται και από την ορμή για τη ζωή και για τη διαιώνιση του είδους και στον αντίποδα της υπάρχει η ορμή που μας σπρώχνει προς το θάνατο και την καταστροφή, όχι μόνο των άλλων, αλλά και τη δική μας.

Η Επιθετικότητα ως αποτέλεσμα ενίσχυσης και μίμησης προτύπων: Εφόσον υπάρχουν περιπτώσεις κοινωνιών στις οποίες η επιθετικότητα είναι ανύπαρκτη, όπως στους Agarash, τότε έχουμε σοβαρούς λόγους να

αμφισβητούμε το κατά πόσο είναι έμφυτη.

Ένας από τους κύριους υποστηρικτές αυτής της άποψης είναι ο Walters, που ισχυρίστηκε ότι το άτομο συχνά συμπεριφέρεται επιθετικά γιατί έχει μάθει ότι με αυτό τον τρόπο θα εξασφαλίσει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ακόμα, μπορεί να φανεί επιθετικό αν οι γονείς του είναι επιθετικοί, οπότε θα μάθει να μιμείται την επιθετικότητα των γονέων.

(Και μια άλλη άποψη) Η Επιθετικότητα ως αποτέλεσμα ματαίωσης: Η άποψη αυτή συγγενεύει με την παραπάνω άποψη, μια και θεωρεί ότι η επιθετικότητα δεν είναι εγγενής, αλλά προκαλείται από το περιβάλλον. Οι υποστηρικτές της κυρίως ο Dollard διατύπωσαν την άποψη ότι η επιθετικότητα εκδηλώνεται όταν το άτομο νοιώσει ματαίωση, δηλαδή την ψυχική ένταση που προκαλείται όταν παρεμποδίζεται κάποια ενέργεια του, ή όταν κάποιες επιθυμίες του μένουν ανεκπλήρωτες.

Ο Dollard πίστευε ότι αυτά τα δύο επιθετικότητα και ματαίωση συνδέονται πάντα μεταξύ τους, δηλαδή η ματαίωση προκαλεί πάντα επιθετικότητα και η επιθετικότητα ακολουθεί πάντα μετά από μια ματαίωση.

Υπάρχει στις μέρες μας ένας επιπλέον παράγοντας που βοηθά ακόμα και τη κρυμμένη επιθετικότητα των παιδιών μας να ελευθερωθεί και να εκφραστεί. Είναι η τηλεόραση και η προβολή επιθετικών ηρώων και προτύπων μέσα από αυτή.

Τα πολύ πρόσφατα χρόνια προστέθηκαν στον αστερισμό της τηλεοπτικής διασκέδασης τα διάφορα ηλεκτρονικά παιχνίδια, τα οποία, αν και φαίνεται να είναι ιδιαίτερα αγαπητά στη νεολαία, προωθούν κι αυτά επιθετικά πρότυπα. Πάντως, για να αποφύγουμε την υπερβολική εξάρτηση των παιδιών μας από την τηλεόραση και μια πιθανή επίδραση αυτής στις επιθετικές ενορμήσεις τους, ας κάνουμε μαζί με τα παιδιά μια επιλογή προγραμμάτων και ας τα παρακολουθήσουμε μαζί τους, καταδικάζοντας τη βία, όπου και όταν εμφανίζεται στη μικρή οθόνη μας.

ΑΙΤΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ / ΤΥΠΟΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΟΝΕΩΝ

► Ένας τρόπος με τον οποίο γίνονται επιθετικά τα παιδιά είναι η μίμηση. Έτσι οικογένειες που είναι γενικά επιθετικές, έχουν παιδί που είναι κι

αυτό επιθετικό.

► Οι υπερβολικά αυστηροί γονείς οι οποίοι τιμωρούν συχνά το παιδί ανάλογα με τη δική τους συναισθηματική κατάσταση και δεν αφήνουν περιθώρια συναισθηματικής αντίδρασης και έκφρασης από μέρους του παιδιού.

► Αλλά και το αντίθετο του αυστηρού γονέα, οι υπερβολικά παραχωρητικοί γονείς που δεν θέτουν όρια στη συμπεριφορά του παιδιού.

► Οι αδιάφοροι γονείς που αγνοούν τελείως ή και απορρίπτουν το παιδί.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΧΕΙΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ;

► Δείξε ενδιαφέρον και ιδιαίτερη προσοχή σε

όσα σου λέει το παιδί. Ενθάρρυνέ το να σου πει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το τι ακριβώς του συμβαίνει.

► Αν διαφωνείς με τον τρόπο που το παιδί χειρίζεται μια κατάσταση, μην το κρίνεις. Προσπάθησε να μπει στη θέση του. Μην του ρίχνεις ευθύνη για ό, τι γίνεται.

► Ζήτησε να σου εκφράσει τα συναισθήματά του. Δείξε αγάπη και κατανόηση.

► Ενθάρρυνε το παιδί να μην απομονώνεται αλλά να παίζει κοντά σε μια ομάδα παιδιών ή κοντά σε κάποιον ενήλικα.

► Ζήτησε από το παιδί να αφήνει ακριβά αντικείμενα ή χρήματα στο σπίτι.

► Βοήθησε το παιδί να κάνει γνωριμίες και να συμμετάσχει σε δραστηριότητες που ενισχύουν την αυτοπεποίθηση.

► Ρώτησε το παιδί αν θέλει να το συνοδεύεις

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΝΟΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΥ, ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Τα παιδιά που χαρακτηρίζονται από επιθετικότητα είναι συνήθως ανυπάκουα, αρνητικά, δείχνουν απάθεια και παρουσιάζουν αντιδραστική και προκλητική συμπεριφορά προς τα μέλη της οικογένειάς τους, το διδακτικό προσωπικό του σχολείου και γενικά προς τα άτομα που κατέχουν εξουσία.

στο σχολείο και να επιστρέψετε μαζί.

► Δείξε στο παιδί ότι το αγαπάς, το εκτιμάς και το σέβεσαι πάντοτε ό, τι και αν συμβαίνει.

► Μίλησε προσωπικά με κάποιον δάσκαλο που εμπιστεύεσαι ή με το διευθυντή του σχολείου. Αν το πρόβλημα είναι έντονο επικοινωνήσε με κάποιον ειδικό παιδαγωγό ή ψυχολόγο

► Μη ξεχνάς ότι τα αρνητικά σχόλια και οι κριτικές που δέχεται το παιδί λειτουργούν μέσα του σαν αντισώματα τα οποία θα το ενδυναμώσουν ώστε να μπορεί να αμύνεται σε προσβολές και επιθέσεις που θα δέχεται στην μετέπειτα ζωή του.

ΠΡΟΛΗΨΗ

Όπως όλα τα προγράμματα πρόληψης, και τα προγράμματα πρόληψης της επιθετικότητας είναι αποτελεσματικότερα όταν ξεκινούν νωρίς, διαπνέουν τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών, βασίζονται στην ενεργό συμμετοχή και είναι μακροχρόνια.

Η πρόληψη της επιθετικότητας απαιτεί μια συνολική προσέγγιση που θα κινητοποιεί το σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα. Είναι απαραίτητο τέτοιου τύπου προσπάθειες να απευθύνονται όχι μόνο στα θύματα και τους επιτιθέμενους, αλλά επίσης στην οικογένεια, στο σχολείο και στους εκπαιδευτικούς, στην ομάδα των συνομηλίκων και στα παιδιά εκείνα που γίνονται παρατηρητές τέτοιων σκηνών. Τα σχολεία χρειάζεται να αναπτύξουν ένα πλαίσιο που θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή των μαθητών στο σχεδιασμό και την εφαρμογή αντι-επιθετικών συμπεριφορών, καθώς τα παιδιά είναι ίσως οι καλύτεροι γνώστες της κατάστασης και των αναγκών τους. Ένα πρόγραμμα πρόληψης της σχολικής επιθετικότητας πρέπει να προσαρμόζεται στις ηλικίες, το φύλο, την πολιτιστική και την εθνική ταυτότητα των μαθητών και να αγκαλιάζεται από το σχολείο, με μια συνολικότερη δέσμευση των μελών της σχολικής κοινότητας ως προς την προτεραιότητα και τη χρονική διάρκεια του προγράμματος.

Οι εκπαιδευτικοί παίζουν σημαντικότατο ρόλο σε μια τέτοια προσπάθεια, καθώς είναι αυτοί που σε μεγάλο βαθμό μπορούν να διασφαλίσουν το κλίμα και την πολιτική του σχολείου. Χρειάζεται να εκπαιδευτούν στην υποστήριξη των μαθητών τους σε τέτοια θέματα, καθώς ανήκουν στην καθημερινή πραγματικότητά τους.

Από την άλλη πλευρά καθοριστικός είναι ο ρόλος της οικογένειας που μέσω της διαπαιδαγώγησης μπορεί να προλάβει την επιθετικότητα. Χρειάζεται οι γονείς να ευαισθητοποιηθούν γύρω από το θέμα της επιθετικότητας και την αναγνώριση δικών τους συμπεριφορών που ενισχύουν την επιθετικότητα των παιδιών τους. Επίσης είναι ιδιαίτερα σημαντική η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας.

Όπως προκύπτει από τα δεδομένα των ερευνών είναι σημαντικό οι ενήλικες να αποτελούν πρόσωπα εμπιστοσύνης που θα μπορέσουν να διευκολύνουν τα παιδιά να μιλήσουν γι' αυτές τους τις εμπειρίες. Είναι σημαντικό εκπαιδευτικοί και γονείς να μπορέσουν να ακούσουν τα παιδιά χωρίς να προβούν σε αντιδράσεις που κλονίζουν την εμπιστοσύνη των παιδιών και τα κάνουν να κρατούν το στόμα τους κλειστό. Απαραίτητη είναι επίσης η ύπαρξη υποστηρικτικών προς τα σχολεία κοινωνικών υπηρεσιών που θα μπορέσουν να υποστηρίξουν δασκάλους, μαθητές και γονείς και να λειτουργήσουν συμβουλευτικά προς τα παιδιά που εμπλέκονται σε τέτοιου τύπου συμπεριφορές. Οι παρεμβάσεις που απευθύνονται στους ίδιους τους μαθητές είναι σημαντικό να ενισχύουν τις ομάδες των συνομηλίκων και τη φιλία μέσα στο σχολείο με ποικίλους τρόπους (ομάδες δραστηριοτήτων, προγράμματα ενίσχυσης των διαπροσωπικών σχέσεων κ.α), καθώς φαίνεται ότι η ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων και η καλλιέργεια μιας ατμόσφαιρας αλτρουισμού και ενσυναίσθησης λειτουργούν προστατευτικά.

Βιβλιογραφία:

-Herbert M. (1998) *Ψυχολογικά προβλήματα παιδικής ηλικίας*, Αθήνα, ΕΛΛ. Γράμματα

-Parke, R.D. & Slaby, R.G. (1983) *The development of aggression*. In P.H. Mussen (Ed.) *Handbook of child psychology: vol.4.Socialization, personality and social behavior*. New York: Wiley).

-Farrington, D.P. (1993), *Understanding and preventing bullying*, in M. Tony (ed) *Crime and Justice Vol 17 University of Chicago Press*

Επίσημηση:

Στην Ελλάδα λειτουργεί «Κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού-ο Συνήγορος του πολίτη», με τηλεφωνική γραμμή για ανηλίκους 800.11.32000

αδελφικοί καβγάδες: πώς θα εξομαλύνετε την κατάσταση

Αδελφική σχέση: μια σχέση 'δοτή' και όχι επιλογής, ωστόσο καθοριστική και -αναγκαστικά- παντοτινή. Τα αδέρφια μοιράζονται πολλά, και μάλιστα χωρίς να το έχουν επιλέξει: σπίτι, παιχνίδια, γονείς και άλλους συγγενείς και κυρίως την αγάπη, την προσοχή και την αποδοχή τους. Ωστόσο, επειδή έτυχε να γεννηθούν στην ίδια οικογένεια, από τους ίδιους γονείς, δεν σημαίνει ότι θα πρέπει -ή ότι μπορούν- να έχουν συνεχώς καλή σχέση μεταξύ τους.

Από την **Παυλάτου Ευθυμία**, Κλινική Ψυχολόγο - ψυχοθεραπεύτρια

την προσοχή, είναι κουρασμένο, εκνευρισμένο ή θυμωμένο για άλλους λόγους...

Τελικά, τα αδέρφια είναι διαφορετικοί άνθρωποι και είναι φυσιολογικό πολλές φορές να διαφωνούν. Οι καβγάδες των παιδιών, ιδίως όταν είναι συχνοί

και έντονοι, πολλές φορές προβληματίζουν, κουράζουν ή οδηγούν σε απόγνωση τους γονείς. Ειδικά όταν συμβαίνουν μπροστά σε άλλους, στον 'έξω κόσμο', μπορούν να τους φέρουν σε πολύ δύσκολη θέση και αμηχανία. Έτσι, οι περισσότεροι γονείς

νιώθουν επιτακτικά την ανάγκη να επέμβουν, να κάνουν κάτι για να σταματήσουν τις διαμάχες και να βοηθήσουν τα παιδιά να βελτιώσουν τη σχέση τους. Το πρώτο -και απαραίτητο- βήμα είναι να κατανοήσουμε ότι δεν μπορούμε να επιβάλλουμε

στα παιδιά μας (όπως και σε κανέναν άλλον άνθρωπο) πώς να σκέφτονται ή να νιώθουν το ένα για το άλλο, παρά μόνο - σε κάποιο βαθμό - πώς να συμπεριφέρονται, δηλαδή ποιες αντιδράσεις τους δεν επιτρέπονται και με ποιες θετικές και αποδεκτές μπορούν να τις αντικαταστήσουν. Η απαίτηση - υποχρέωση 'να αγαπάς το αδελφάκι σου' μόνο ενοχές μπορεί να δημιουργήσει. Αντίθετα, είναι σημαντικό να δείξουμε στα παιδιά ότι και τα αρνητικά συναισθήματα είναι φυσιολογικά και αποδεκτά, ενθαρρύνοντάς τα να τα εκφράσουν με τρόπους που δεν πληγώνουν τους άλλους. Έτσι, μπορεί να τους επιτρέπουμε, για παράδειγμα, να είναι θυμωμένα μερικές φορές με το αδελφάκι τους, ή ακόμα και να νιώθουν ότι το 'μισούν' σε κάποιες περιστάσεις, αλλά να τους απαγορεύουμε να το χτυπάνε, να το κοροϊδεύουν κ.λπ.

Οι καβγάδες έχουν και τα θετικά τους

Η αδελφική σχέση δεν περιλαμβάνει μόνο αντιζηλία, ανταγωνισμό και αρνητικά συναισθήματα. Τα αδέρφια είναι 'σύμμαχοι' και 'σύντροφοι' απέναντι στους μεγάλους, προσφέρουν συμπαράσταση και υπερασπίζονται το ένα το άλλο στις καθημερινές δυσκολίες της παιδικής ζωής (μην τις υποτιμάτε, είναι πολλές και σημαντικές) και η σχέση τους, με τα θετικά και τα αρνητικά της, γίνεται πεδίο εποικοδομητικής σύγκρισης μέσα από την οποία έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν και να βελτιωθούν. Και μέσα από τις - αναπόφευκτες και απόλυτα φυσιολογικές - διακυμάνσεις της προετοιμάζονται, και μάλιστα σε ασφαλές περιβάλλον, για τις μελλοντικές σχέσεις τους, για τις διαφωνίες, τη διεκδίκηση και την επίλυση συγκρούσεων με άλλους ανθρώπους.

Τι μπορείτε να κάνετε για την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των παιδιών σας

► Βοηθήστε τα να βλέπουν και να καταλαβαίνουν και την άλλη πλευρά (τι σκέφτεται και πώς νιώθει το αδελφάκι τους για το αντικείμενο του καβγά) και να δείχνουν σεβασμό, ακόμα κι αν δεν συμφωνούν. Τα παιδιά λόγω της ηλικίας τους είναι πολύ 'εγωκεντρικά' πλάσματα και δυσκολεύονται να μπουν στη θέση του άλλου.

► Μάθετέ τους να διεκδικούν αυτά που θέλουν με κατάλληλο τρόπο και δείξτε τους πιο αποδεκτούς τρόπους έκφρασης του θυμού, της απογοήτευσης, της ζήλιας, της δυσαρέσκειας και άλλων αρνητικών συναισθημάτων, ώστε να μην τα εκφράζουν μέσα από καβγάδες. Τονίστε τους ότι τα ίδια τα συναισθήματα, όσο αρνητικά κι αν είναι, δεν είναι κακά. Κακός και μη αποδεκτός μπορεί να είναι μόνο ο τρόπος με τον οποίο τα εξωτερικεύουν, δηλαδή η συγκεκριμένη συμπεριφορά.

► Προσπαθήστε να επικεντρώνεστε στις θετικές συμπεριφορές των παιδιών σας και να τις επιβραβεύετε όταν εμφανίζονται. Μην περιμένετε να μαλώσουν για να τα τιμωρήσετε, πείτε τους 'μπράβο' όταν συνεργάζονται αρμονικά, μοιράζονται τα παιχνίδια τους, παίζουν ήσυχα κ.λπ. Μην αγνοείτε τις καλές συμπεριφορές γιατί θα τις... εξαφανίσετε. Οι συμπεριφορές των παιδιών τις οποίες προσέχουν οι γονείς είναι αυτές που τελικά εμφανίζονται συχνότερα, ενώ αυτές που αγνοούν ή δεν τις παρατηρούν μειώνονται.

► Εξηγήστε τους με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια ποιες συμπεριφορές τους θεωρείτε αποδεκτές και ποιες όχι. Μην δίνετε αόριστες και σύνθετες εντολές που

δεν μπορούν να ακολουθήσουν (π.χ. η οδηγία 'να παίξετε όμορφα' δεν λέει και πολλά πράγματα, καλύτερα πείτε 'να μη φωνάζετε, να μοιράζεστε τα παιχνίδια, να μην πετάτε πράγματα ο ένας στον άλλον, αν διαφωνήσετε να έρθετε να μου το πείτε' κ.λπ.).

► Καταστρώστε ένα σχέδιο δράσης εκ των προτέρων, ώστε να ξέρετε -και να το ξέρουν και τα παιδιά σας- τι θα κάνετε όταν καβγαδίζουν έντονα. Προκαθορίστε ποιες θα είναι οι συνέπειες -τιμωρίες' (π.χ. στέρηση βόλτας και τηλεόρασης κ.λπ.) και ενημερώστε τα.

► Να είστε συνεπείς με τις συνέπειες που καθορίσατε. Η τιμωρία πρέπει να είναι υπόσχεση και όχι απειλή -δηλαδή να πραγματοποιείται πάντα.

► Δώστε έμφαση στον αυτοέλεγχο των παιδιών: η 'καλή' συμπεριφορά είναι επιλογή τους, όπως και το να υποστούν τις συνέπειες της 'κακής' συμπεριφοράς τους. Ας διαλέξουν.

► Να επαινείτε ή να επιπλήττετε τη συγκεκριμένη συμπεριφορά, όχι το ίδιο το παιδί: μη λέτε: 'δεν είσαι καλό παιδί', αλλά 'αυτό που έκανες δεν είναι καλό'. Είναι σημαντικό να μη νιώθουν τα παιδιά ότι τα απορρίπτουμε, ακόμα κι αν δεν μας αρέσει η συμπεριφορά τους. Γενικότερα, είναι σημαντικό να

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΒΓΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ:

- Αρχικά δώστε τους την ευκαιρία να επιλύσουν μόνο τους τη διαφορά, μην επεμβαίνετε αμέσως μόλις αρχίσουν να 'οξύνονται τα πνεύματα'.
- Ωστόσο, μην αφήσετε και να γίνουν... μαλλιά -κουβάρια. Αν δείτε ότι η ένταση του καβγά δυναμώνει, καλό είναι να παρέμβετε για να δείτε τι συμβαίνει και να τους δώσετε την ευκαιρία να εκφράσουν το καθένα πιο ήρεμα την άποψή του.
- Κατά τη διάρκεια του καβγά δεν έχει νόημα να προσπαθήσετε να τους διδάξετε νέες, πιο κατάλληλες

- συμπεριφορές. Αυτό μπορεί να γίνει μετά, όταν ηρεμήσουν, ώστε στον επόμενο καβγά να τους υπενθυμίσετε να εφαρμόσουν αυτά που έμαθαν.
- Αν είναι απαραίτητο, χωρίστε τα για λίγα λεπτά, απομονώστε τα σε διαφορετικούς χώρους, και ζητήστε τους να σκεφτούν διαφορετικούς τρόπους για να ζητήσουν αυτό που θέλουν όταν επιστρέψουν στο... πεδίο μάχης.
- Ζητήστε τους να βρουν κάποια μικρή παραχώρηση ο καθένας για να κάνουν σε ένδειξη καλής θέλησης και

- συνεργασίας.
- Μην ξεχάσετε να επιβάλετε τις συνέπειες που έχετε 'υποσχεθεί' και τις οποίες 'επέλεξαν' τα παιδιά σας με τη συμπεριφορά τους. Και, το κυριότερο, δείξτε τους με τη δική σας συμπεριφορά όταν θυμώνετε, όταν θέλετε να διεκδικήσετε κάτι ή να εκφράσετε τη δυσαρέσκειά σας, ποια είναι η κατάλληλη και αποδεκτή στάση σε τέτοιες περιπτώσεις. Αν εσείς... πετάτε τη σκούφια σας για καβγά, πώς θέλετε εκείνα να αντιδρούν με ωριμότητα, σεβασμό και κατανόηση;

ενισχύετε την αυτοεκτίμηση των παιδιών σας ώστε να νιώθουν καλά με τον εαυτό τους, καθώς και να έχετε ισότιμη αντιμετώπιση απέναντί τους, να εσέβετε την προσωπικότητα και τη διαφορετικότητά τους. Μην ξεχνάτε ποτέ ότι είναι ξεχωριστά άτομα, με ιδιαιτερότητες, διαφορετικές ανάγκες και

ικανότητες, επομένως δεν μπορείτε να απαιτείτε να έχουν πάντα την ίδια συμπεριφορά, επίδοση κ.λπ. Προσπαθήστε να μην ενισχύετε τον ανταγωνισμό, την αντιζηλία και τα μειονεκτικά συναισθήματα που μπορεί να νιώθουν, συγκρίνοντάς τα διαρκώς και επιδιώκοντας να κάνουν τα ίδια πράγματα και να αποδίδουν ανάλογα.

γονιός: ένα απαιτητικό «επάγγελμα»

Το να είσαι γονιός, αν και μοιάζει να είναι ένα πολύ υποτιμημένο 'επάγγελμα', είναι σίγουρα πολύ απαιτητικό. Αντίθετα με οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα, είναι ισόβιο. Στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για επάγγελμα, πρόκειται για την ίδια τη ζωή σου.

Από τον Βασιλείδη Γρηγόρη, Ψυχολόγο - Ψυχοθεραπευτή, Διδάκτορα Ψυχολογίας (Ph.D.)

απαραίτητες αλλαγές. Έτσι, βλέπουμε γονείς να συμπεριφέρονται σε παιδιά σχολικής ηλικίας σαν να είναι νήπια ή εφήβους σαν να είναι παιδιά σχολικής ηλικίας. Έτσι θα πρέπει να σκεφθούμε ότι ο ρολός του γονιού μας προσφέρει μία θαυμάσια ευκαιρία για να αυξήσουμε την ευελιξία και την προσαρμοστικότητά μας. Έχουν γραφεί πολλά για την αναμενόμενη συμπεριφορά και τα αναπτυξιακά στάδια που είναι σημαντικά για τους γονείς, ιδιαίτερα στο πρώτο τους παιδί, γιατί εξηγούν και φωτίζουν λίγο το μυστήριο, καθώς παρατηρούν και οδηγούν το παιδί τους στην ενηλικίωση μέσα από τις διάφορες αλλαγές. Φυσικά, αν ένα παιδί δεν αναπτυχθεί 'σύμφωνα με το βιβλίο' αυτό προσθέτει πολλά στο άγχος των γονιών. Ας μην ξεχνάμε όμως ότι ο Αϊνστάιν και πολλοί άλλοι άνθισαν όψιμα.

Τώρα θα ρίξουμε μια ματιά στις διαδοχικές ηλικίες και στάδια στα οποία οι γονείς συμμετέχουν.

Πολύ μεγάλη σημασία σε οποιαδήποτε αναπτυξιακή περίοδο έχει το επίπεδο διαφοροποίηση της οικογένειας και πώς λειτουργεί συναισθηματικά. Οι σχέσεις μέσα στην οικογένεια επηρεάζουν τις ορμόνες, τη βιοχημεία, το νευρικό σύστημα, επομένως και την ικανότητα σύλληψης. Επίσης είναι γνωστά τα αποτελέσματα του άγχους στην ανάπτυξη του εμβρύου.

α κόμη κι αν δουλεύεις, εξακολουθείς να είσαι γονιός σε πλήρη απασχόληση. Έτσι για να αισθάνεσαι καλά με τον εαυτό σου, πρέπει να αισθάνεσαι ότι 'το κάνεις καλά'. Από τη στιγμή που οι γονείς δημιουργούν μία νέα γενιά και την οδηγούν στην ενηλικίωση μέσα απ' όλα τα στάδια της ανάπτυξης, δέχονται πολλές προκλήσεις στη δική τους λειτουργικότητα

και προσαρμοστικότητα. Καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν απαιτούν από τους γονείς. Από τα βρέφη, τα οποία πραγματικά χρειάζονται κάποιον διαρκώς, μέχρι τους εφήβους, που απαιτούν ελευθερία αλλά χρειάζονται ν' ακούν 'όχι' συχνά. Καθώς τα νήπια μεγαλώνουν και γίνονται σχολιαρόπαιδα και μετά έφηβοι, μερικοί γονείς ακολουθούν, ενώ άλλοι δεν είναι αρκετά εύκαμπτοι για να κάνουν τις

Κατά Erickson

ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΖΩΗΣ:
0 – 19^{ος} ΜΗΝΑΣ

Η πιο πρώιμη μορφή ταυτότητας εγκαθίσταται μέσα από τη σχέση του βρέφους με τη μητέρα του. Μέσα από τη φροντίδα που εναρμονίζεται με τις ανάγκες του (για τροφή, αγάπη, κ.λπ.), αναπτύσσεται ένας ασφαλής δεσμός και μπαίνουν οι βάσεις για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης και αισιοδοξίας. Όταν υπάρχουν ελλείμματα στη μητρική φροντίδα, τότε αναπτύσσονται αισθήματα δυσπιστίας και απαισιοδοξίας απέναντι στη ζωή. Ένα παράδειγμα μη επαρκούς εγκατάστασης εμπιστοσύνης είναι η δυσκολία του παιδιού καθώς μεγαλώνει να αναπτύσσει συνεργασίες και φιλική στάση προς το περιβάλλον, όπως και η τάση να απογοητεύεται εύκολα και αν εγκαταλείπει την προσπάθεια.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ ΖΩΗΣ:
19^{ος} ΜΗΝΑΣ – 2^ο ΕΤΟΣ

Είναι η αρχή ανάπτυξης αυτονομίας και ελέγχου του παιδιού. Η κατάλληλη φροντίδα του γονιού είναι η ενθάρρυνση της αυτονομίας με σταθερή, συνεπή αλλά εύκαμπτη, υπομονετική και βαθμιαία εδραίωση ορίων στη συμπεριφορά ή στην εκπαίδευση της τουαλέτας. Αυτή δημιουργεί τις βάσεις για την ανάπτυξη αισθήματος υπευθυνότητας, αποφασιστικότητας και ικανότητας για αυτοέλεγχο και αυτοφροντίδα. Αν δεν εγκαθιδρυθούν τα συναισθήματα αυτά, τότε το παιδί χρειάζεται συνεχή υποστήριξη για να τα καταφέρει ή παρουσιάζει υπέρμετρα αντιδραστική συμπεριφορά και αδυνατεί να κάνει επιλογές για βασικά του προσωπικά θέματα χωρίς καθοδήγηση από άλλους. Από τον 1ο μήνα μέχρι τον 3ο χρόνο γίνεται βαθμιαία διαφοροποίηση του παιδιού από τη μητέρα του και η εδραίωση του αισθήματος ατομικότητας (αυτόβουλη λειτουργικότητα).

ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΖΩΗΣ:
3^ο – 5^ο ΕΤΟΣ

Σ' αυτό το στάδιο επικρατούν οι οιδιπόδειες επιθυμίες και συγκρούσεις. Κάνει τις κατάλληλες γονεϊκές ταυτίσεις (π.χ. το αγόρι ταυτίζεται με τον πατέρα του, επιθυμώντας να αναπτύξει τον ανδρικό ρόλο). Εδώ οι γονείς πρέπει με τη στάση και την καθοδήγηση να του επιτρέψουν να ενσωματώσει τους γονεϊκούς κανόνες και απαγορεύσεις, να αναπτύξει το ρόλο που διαμορφώνει χωρίς αισθήματα ενοχής.

Η στάση των γονιών που δεν προσαρμόζεται στις εξελικτικές ανάγκες του παιδιού (π.χ. η εχθρική συμπεριφορά από τον γονιό του ίδιου φύλου ενισχύει την οιδιπόδεια προσκόλληση στο γονιό του αντίθετου φύλου) λειτουργεί ανασταλτικά στον ψυχισμό του παιδιού. Σαν αποτέλεσμα έχουμε περιστολή της αυτόβουλης συμπεριφοράς και της λειτουργικότητας με αποτυχία σε θέματα, δυσκολίες στις σχέσεις με το άλλο φύλο (λόγω άλυτων οιδιπόδων συγκρούσεων), σύγχυση αναφορικά με τη σεξουαλική του ταυτότητα.)

ΤΕΤΑΡΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ:
6^ο-12^ο ΕΤΟΣ

Πρώτες σχολικές εμπειρίες. Διαμόρφωση αισθήματος φιλοπονίας. Το παιδί ανακαλύπτει ότι η εργατικότητα και η ολοκλήρωση μιας εργασίας του δίνουν ουσιαστική ικανοποίηση. Η αναγνώριση της επιτυχίας από την οικογένεια, το σχολείο και την ομάδα των συνομήλικων αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Όταν όμως ματαιωθεί, τότε το παιδί έχει ένα αίσθημα προσωπικής ανεπάρκειας και κατωτερότητας.

ΠΕΜΠΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ:
ΕΦΗΒΕΙΑ 12^ο – 18^ο ΕΤΟΣ

Έντονες αλλαγές, αναδιάρθρωση ψυχισμού. Επανερχονται προηγούμενα αναπτυξιακά θέματα σαν 'μάχες που καλείται να ξαναδώσει' για μια νέα ταυτότητα. Ένα θετικό οικογενειακό περιβάλλον επιτρέπει στον έφηβο να αναπτύξει επίσης, αφοσίωση και καθήκον (ιδεολογία, σύστημα αξιών, αίσθημα δέσμευσης για τη διαμόρφωση στόχων και σκοπών). Οι γονείς είναι αυτοί που λειτουργούν υποστηρικτικά, εναρμονίζονται με τις εξελικτικές ανάγκες του παιδιού και θέτουν τα κατάλληλα όρια και κανόνες χωρίς να 'αντεπιτίθενται' ή να 'καταρρέουν', λόγω των εντάσεων που δημιουργούνται στην εφηβεία.

Πρώιμη φάση ενήλικης ζωής
ΕΚΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ:
20^ο – 40^ο ΕΤΟΣ

Ανάπτυξη σχέσης αγάπης με τον ερωτικό σύντροφο που να χαρακτηρίζεται από οικειότητα και αμοιβαιότητα. Όταν υπάρχουν άλυτες ψυχοσυναισθηματικές συγκρούσεις, τότε υπάρχει δυσκολία στην επίτευξη προσωπικής και βαθιάς δέσμευσης με έναν άλλον άνθρωπο.

Μέση φάση ενήλικης ζωής
ΕΒΔΟΜΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ:
40^ο – 60^ο ΕΤΟΣ

Ανάπτυξη ικανότητας για προσφορά (εγκκεντρισμός, δυσκολεύει η δημιουργικότητα και η παραγωγικότητα).

Όψιμη φάση ενήλικης ζωής
ΟΓΔΟΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΤΑΔΙΟ:
60^ο - ... ΕΤΟΣ

Ανάπτυξη αισθήματος ακεραιότητας μέσα από τη διαμόρφωση μιας αίσθησης αξίας και ενός συστατικού νοήματος αναφορικά με την πορεία ζωής του ατόμου.

αντιμετωπίστε το άγχος των σχολικών εξετάσεων

Το άγχος των εξετάσεων συνήθως συνδέεται με τον φόβο που νιώθουμε μήπως απογοητεύσουμε τους γονείς μας, ή ματαιώσουμε τις προσδοκίες που έχουμε από τον εαυτό μας.

Από τον **Βασιλέαδη Γρηγόρη**, Ψυχολόγο - Ψυχοθεραπευτή, Διδάκτωρα Ψυχολογίας (Ph.D.)

Μέσα από τις αρνητικές σκέψεις που κάνουμε όταν φοβόμαστε κάτι πολύ, άθελά μας 'προετοιμάζουμε' την αποτυχία, αφού ασυνείδητα σκεφτόμαστε και συμπεριφερόμαστε με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτύχουμε! Βέβαια, εκείνο που χρειάζεται να ξέρουμε και να θυμόμαστε καλά - υποψήφιοι και γονείς - είναι ότι, μέχρις ενός σημείου, το άγχος είναι φυσιολογικό και δημιουργικό. Μας κινητοποιεί σε δύσκολες και προκλητικές φάσεις της ζωής μας να καταβάλουμε το μέγιστο των προσπάθειών μας προκειμένου να επιτύχουμε τον στόχο μας! Το άγχος γίνεται επικίνδυνο και μπορεί να κάνει κακό, μόνο όταν δεν μπορούμε πια να το ελέγξουμε, γιατί τότε:

- περιορίζει την πραγματική μας ικανότητα για επίδοση και
- μας κάνει να υποφέρουμε.

Προετοιμασία – Αντιμετώπιση πριν τις εξετάσεις:

- Φτιάξε ένα οργανόγραμμα – οργάνωσε το χρόνο σου.
- Κάνε τις επαναλήψεις σου μαζί με φίλους.
- Δοκίμασε τις δυνάμεις σου μαζί με άλλους υποψηφίους.
- Συνάντησε άλλους συμμαθητές σου και κάνετε ερωτήσεις ο ένας στον άλλον.
- Αν μπορείς να το εξηγήσεις στους άλλους, τότε το έχεις κατανοήσει ... διαφορετικά, χρειάζεσαι κι άλλες επαναλήψεις!

Αναλύστε την κατάσταση ρεαλιστικά:

- Πάρε μια λευκή σελίδα χαρτί: Γράψε απ'τη μια πλευρά της σελίδας τι είναι ακριβώς αυτό που σου προκαλεί άγχος, κι απ'την άλλη (στήλη της σελίδας) πώς μπορείς πρακτικά να διορθώσεις το συγκεκριμένο πρόβλημα!
- Κάνε ένα διάλειμμα και συζήτησε εκφράζοντας τους φόβους και τις αμφιβολίες σου στους γονείς σου και σε ανθρώπους που μπορούν να σε ακούσουν!

Επιχείρησε μια νοητική αναπαράσταση των πραγματικών συνθηκών που σου προκαλούν άγχος (δηλ. 'φαντάσου με λεπτομέρειες τις πραγματικές συνθήκες που σε αγχώνουν...').

Θα δεις ότι:

- Όσο πιο συχνά φαντάζεσαι τις εξετάσεις τόσο πιο πολύ εξοικειώνεσαι μαζί τους...!
- Αυτό που μπορείς να αντιμετωπίσεις στη φαντασία σου, μπορείς να το κάνεις και στην πραγματικότητα!!
- Δοκίμασε ασκήσεις χαλάρωσης:**
 - Για 15' τη μέρα, συγκεντρώσου στη διαφραγματική αναπνοή και στο σώμα σου που βαραίνει καθώς χαλαρώνεις...
 - Συνδύασε εισπνοές – εκπνοές με θετικές –και ρεαλιστικές- σκέψεις...
 - Αντικατάστησε τις σκέψεις: 'δεν θα φοβηθώ, ή 'θα πετύχω στα σίγουρα!', με τις πιο ρεαλιστικές σκέψεις: 'Ακόμα κι αν φοβηθώ, θα το

αντιμετωπίσω', 'θα κάνω ό, τι περνάει από το χέρι μου για να επιτύχω'...

- Ξόδευε λίγο χρόνο για γυμναστική (καθημερινά)
- Φρόντισε να ξεκουράζεσαι και να κοιμάσαι καλά
- Κάνε καθημερινά ένα πρωινό μπάνιο με χλιαρό νερό

Κατά τη διάρκεια των εξετάσεων:

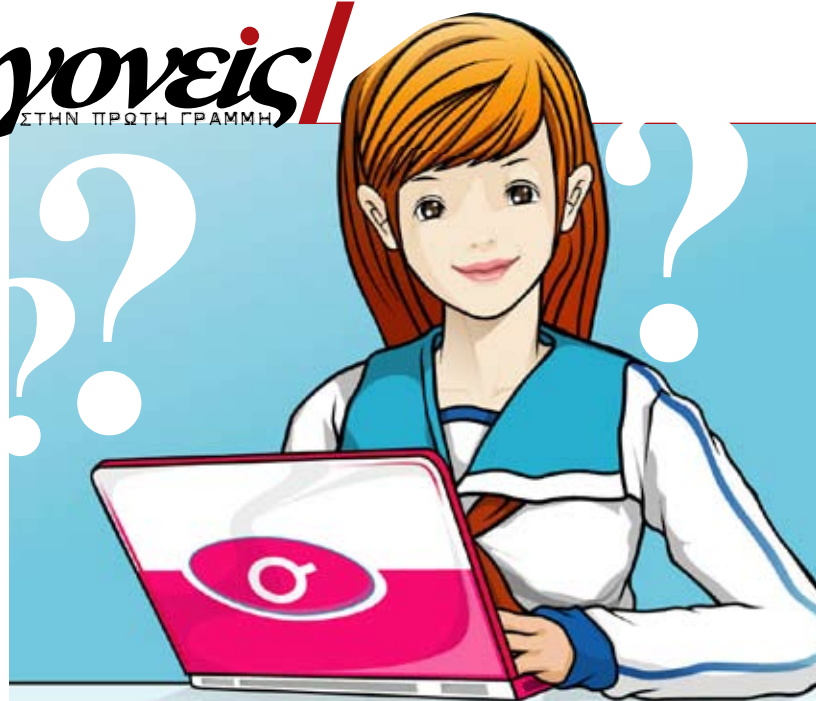
- Ξεκίνα πάντα με ό,τι γνωρίζεις καλά.
- Συνδύασε εισπνοές- εκπνοές με θετικές (και ρεαλιστικές) σκέψεις... (βλέπε 'προετοιμασία πριν τις εξετάσεις')
- Μόλις νιώσεις τα πρώτα σημάδια πανικού επανέλαβε μια λέξη ή φράση που σε ηρεμεί (π.χ. 'ήρεμα', 'χαλαρά', 'είμαι δίπλα σου ό,τι κι αν συμβεί...', κ.λ.π.).

Συναισθηματική και Ψυχολογική υποστήριξη

Εάν ως γονείς υιοθετήσετε τις παρακάτω στάσεις και τις διατυπώσετε με τις κατάλληλες φράσεις -όπως είναι οι παρακάτω- θα βοηθήσετε τα παιδιά σας σημαντικά στην προσπάθεια που καταβάλουν: Πρώτα απ' όλα ως φροντίστε να είστε διαθέσιμοι, πρώτα για να ακούσετε τα παιδιά σας, και μετά για να τα συμβουλευέστε!

Συμβουλές που δεν απέχουν απ'την πραγματικότητα

- 'Το άγχος της αποτυχίας είναι φυσιολογικό'
- 'Όλοι έχουμε σε αντίστοιχες συνθήκες παρόμοιο άγχος ...'
- 'Ακόμα κι αν δεν περάσεις, υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις...'
- 'Αν δεν περάσεις, για το μόνο που θα στεναχωρηθώ είναι γιατί δεν θα ανταμειφθούν οι κόποι σου...'
- 'Κάθε αποτυχία είναι μια ευκαιρία μάθησης!...' Ο κύριος σκοπός της εκπαίδευσης είναι να βοηθήσει τους νέους ανθρώπους να μαθαίνουν να ανταποκρίνονται με επιτυχία στις συνεχώς μεταβαλλόμενες κοινωνικο-πολιτικές και οικονομικές συνθήκες. Επομένως, ο στόχος των γονιών και των εκπαιδευτικών - όλων των βαθμίδων - είναι να βοηθήσουν τους μαθητές να αγαπήσουν τη μάθηση. Επειδή η επιβίωση των παιδιών μας στο μέλλον θα εξαρτάται από την ικανότητά τους να μαθαίνουν, φροντίστε να δημιουργήσετε τις κατάλληλες συνθήκες - και στη δύσκολη στιγμή των εξετάσεων - που θα επιτρέψουν στο παιδί σας να συνεχίσει και μετά απ' αυτές να θέλει να μαθαίνει...!

επαγγελματικές ανησυχίες

Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός αποτελεί πεδίο εφαρμογής πολλών επιστημών (Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής, Οικονομίας, Κοινωνιολογίας κ.α.). Οι επιστήμονες που ασχολούνται με αυτόν τον προσεγγίζουν από διαφορετικές οπτικές γωνίες ανάλογα με τον χώρο από τον οποίο προέρχονται. Είναι, λοιπόν, ιδιαίτερα δύσκολο να δοθεί κάποιος ορισμός του Επαγγελματικού Προσανατολισμού που να είναι απόλυτα αποδεκτός από όλους.

Από τον Νίκο Δρόσο, Ψυχολόγο – Σύμβουλο Σταδιοδρομίας

η δική μας προσέγγιση θεωρεί τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό ως διαδικασία υποβοήθησης της επαγγελματικής ανάπτυξης του ατόμου ώστε να γίνει ικανό να μπορεί να επιλέξει μόνο του, με πλήρη επίγνωση των συνεπειών της απόφασης του, την εκπαιδευτική και επαγγελματική κατεύθυνση που θα ακολουθήσει και να διευκολυνθεί στην εύρεση εργασίας και στην ομαλή προσαρμογή σε αυτή. Είναι εμφανής η έμφαση που δίνεται στη συμβουλευτική παρέμβαση ακολουθώντας το αμερικάνικο πρότυπο που κάνει λόγο για «Συμβουλευτική και Επαγγελματικό Προσανατολισμό (Counseling and Career Guidance)» και για «Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας (Career Counseling)». Παράλληλα ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός επιτελεί και άλλες λειτουργίες. Οδηγεί στην ισόρροπη ικανοποίηση των αναγκών της κοινωνίας σε παραγωγικό προσωπικό και στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού που αυτή τη στιγμή διαθέτει. Επίκεντρο, όμως, του θεσμού αποτελεί το άτομο και προτεραιότητα δίνεται στην ικανοποίηση του ατόμου. Η ικανοποίηση των κοινωνικο-οικονομικών αναγκών δεν παραγνωρίζεται αλλά προέχει η ατομική ευδαιμονία. Στα διάφορα εγχειρίδια Επαγγελματικού Προσανατολισμού γίνεται αναφορά σε ποικίλους στόχους του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Όμως μια προσεκτική ανάγνωση τους θα οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι γενικότερη επιδίωξη

του θεσμού (που εμπεριέχει όλες τις άλλες) είναι η διευκόλυνση της επαγγελματικής ανάπτυξης του ατόμου. Όλες οι υπόλοιπες λειτουργίες είναι απλώς μέσα για την υλοποίηση της. Η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται ακριβώς στα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες που καλείται να καλλιεργήσει το άτομο για να διευκολυνθεί στην επαγγελματική του ανάπτυξη.

Εκπαίδευση & Επαγγελματική Ανάπτυξη

Μετά την οικογένεια το σχολείο είναι ο φορέας με τη μεγαλύτερη σε διάρκεια επαφή με το παιδί. Παράλληλα υπάρχει μεγάλη διάδοση της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης που συνήθως καλύπτει τις τέσσερις τελευταίες τάξεις της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και την υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Η επίδραση των φορέων εκπαίδευσης στην εξέλιξη του ατόμου είναι ιδιαίτερα αποφασιστική, κυρίως μέσω των αξιών, των στάσεων και συμπεριφορών που προωθούν, της μεθοδολογίας που χρησιμοποιούν, των καταστάσεων μάθησης που δημιουργούν, των δραστηριοτήτων που οργανώνουν και της παρωθητικής τους ικανότητας. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι καθοριστικός. Ενδεικτικό της μεγάλης του σημασίας είναι το γεγονός της απόδοσης της «αυθεντίας» στο Δάσκαλο κατά τις πρώτες σχολικές τάξεις σε σημείο αμφισβήτησης των γονέων (αργότερα καθώς αυξάνεται η επίδραση των συνομηλίκων έρχεται η περίοδος αμφισβήτησης όλων των ενηλίκων). Καθώς η περίοδος αυτή της ζωής του ατόμου είναι από τις σημαντικότερες για την επαγγελματική του ανάπτυξη, γίνεται σαφές ότι πρέπει το ενδιαφέρον όσων ασχολούνται με τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό να στραφεί στο σχολείο και στους λοιπούς εκπαιδευτικούς φορείς, όπως είναι τα φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών. Με την είσοδο του ατόμου στη σχολική ζωή και την επαφή του με άτομα πέραν του οικογενειακού του περιβάλλοντος, αρχίζει η διαδικασία κοινωνικοποίησης και σχηματισμού της αυτοαντίληψης (Burns, 1982, Φλουρής, 2002). Η αυτοαντίληψη του ατόμου έχει άμεση σχέση με τον τρόπο που εκτιμά το

άτομο ότι γίνεται αντιληπτό από τους άλλους. Το άτομο αποκτά συναίσθηση της εργασίας και των διάφορων επαγγελματικών ρόλων. Επίσης, αποκτά συνείδηση ευθύνης για τις διάφορες δραστηριότητες που αναλαμβάνει και ασκείται στην ομαδική εργασία. Εδώ τοποθετούνται τα θεμέλια της μετέπειτα ικανότητας του ατόμου να προσαρμόζεται ικανοποιητικά στο περιβάλλον, να συνεργάζεται και να φέρεται με σεβασμό σε άλλα άτομα (Δημητρόπουλος, 2002). Επαγγελματικές προτιμήσεις και ενδιαφέροντα παρουσιάζονται από την προσχολική ηλικία αλλά σπάνια παρουσιάζουν σταθερότητα. Οι επαγγελματικές προτιμήσεις είναι συνυφασμένες με το παιχνίδι και κατευθύνονται από τη φαντασία. Το παιδί παίζει μιμούμενο τους διαφόρους επαγγελματίες και αλλάζει συχνά προτιμήσεις. Μετά την είσοδο στο σχολείο το άτομο αποκτά καλύτερη γνώση του κόσμου της εργασίας αλλά τα σχέδια του είναι συνήθως εξωπραγματικά. Στη φάση αυτή επιδιώκεται η συνειδητοποίηση από τους μαθητές του γεγονότος ότι κάθε επάγγελμα έχει ξεχωριστές απαιτήσεις και ζητάει ειδικά προσόντα τα οποία δεν έχουν όλοι οι άνθρωποι στον ίδιο βαθμό. Πραγματικός προβληματισμός αναπτύσσεται στην ηλικία των 13-15 ετών όπου το παιδί ζητάει πληροφορίες για συγκεκριμένα επαγγέλματα. Δεν ενδιαφέρεται όμως για αναλυτική πληροφόρηση αλλά αρκείται σε γενική ενημέρωση (Κασσωτάκης, 2002).

QLS Η δύναμη μιας μεγάλης ομάδας εγγύηση για την επιλογή σας

ΒΟΛΟΣ

ΧΑΛΚΙΔΑ

ΕΛΕΥΣΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ - ΓΚΥΖΗ

ΑΘΗΝΑ - ΠΑΛΛΗΝΗ

ΤΡΙΠΟΛΗ

ΣΕΡΡΕΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

ΛΙΒΑΔΕΙΑ

ΤΥΡΝΑΒΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

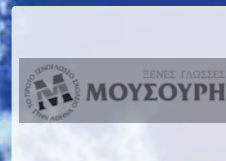
ΑΘΗΝΑ - Κ. ΠΑΤΗΣΙΑ

ΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΞΑΝΘΗ

ΑΘΗΝΑ - ΖΩΓΡΑΦΟΥ

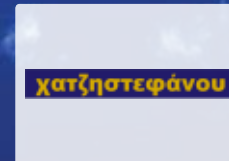
ΣΠΑΡΤΗ

ΑΘΗΝΑ - ΚΥΨΕΛΗ

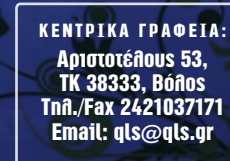
ΑΘΗΝΑ - ΒΡΙΛΗΣΣΙΑ

ΞΑΝΘΗ

ΑΘΗΝΑ - ΛΑΜΠΡΙΝΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ:
Αριστοτέλους 53,
ΤΚ 38333, Βόλος
Τηλ./Fax 2421037171
Email: qls@qls.gr

Online Εξετάσεις Γλωσσομάθειας: Το αύριο είναι κιόχλας εδώ!

Σε παγκόσμιο επίπεδο η ανάπτυξη της διαδικτυακής παροχής υπηρεσιών είναι ραγδαία. Εκατομμύρια άνθρωποι προστίθενται καθημερινά στους χρήστες/αγοραστές υπηρεσιών και προϊόντων online. Χιλιάδες προϊόντα και υπηρεσίες είναι καθημερινά διαθέσιμα σε όλο το κόσμο. Οι ταχύτητες του διαδικτύου αυξάνονται, η ασφάλεια

βελτιώνεται και η εξοικείωση των νέων, ειδικά, ανθρώπων κορυφώνεται. Είναι προφανές ότι και ο κλάδος της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης δεν μπορούσε να μείνει απ' έξω. Πολλές οι εξελίξεις που αναμένονται. Μία από αυτές είναι κιόλας εδώ! Οι εξετάσεις γλωσσομάθειας του Cambridge στα επίπεδα KET, PET, FCE και CAE ήδη από το

2009 γίνονται σε Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, ενώ από τις αρχές του 2010 και το City & Guilds έχει διαθέσιμο σύστημα για τη διεξαγωγή εξετάσεων όλων των επιπέδων online. Αναμένεται ότι και από άλλους εξεταστικούς φορείς θα υπάρξουν παρόμοιες κινήσεις αρκετά σύντομα. Για ένα μεγάλο διάστημα και ο παλιός τρόπος εξετάσεων (Paper Based) και ο νέος (Computer Based) θα είναι διαθέσιμοι και αναμένεται να υπάρξει σταδιακή μετακίνηση υποψηφίων

από το πρώτο προς το δεύτερο. Η τελική του εξέλιξη αναμένεται να είναι εξετάσεις «on demand», που σημαίνει διαθέσιμες όποτε είναι έτοιμος ο υποψήφιος.

Το QLS ενημερώνεται, εκπαιδεύεται και εγκαθιστά το κατάλληλο εξοπλισμό για να είναι έτοιμο και ανάμεσα στους πρώτους που θα κάνουν χρήση των εξελίξεων.

Αν όλες οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο που ακολουθεί είναι **ΝΑΙ**, τότε σίγουρα έχετε επιλέξει ένα από τα ποιοτικά ξενόγλωσσα σχολεία **QLS** για τη σωστή εκπαίδευση του παιδιού σας!

Το σχολείο σας...

- ...Διαθέτει πρωτοποριακά εξοπλισμένους και φιλόξενους χώρους;
- ...Θεωρεί θέμα ουσίας τη σωματική και ψυχική ασφάλεια των μαθητών;
- ...Έχει σύγχρονα και ευέλικτα προγράμματα σπουδών;
- ...Ακολουθεί τις εξελίξεις της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας;
- ...Διαθέτει έμπειρη διδακτική ομάδα;
- ...Συμμετέχει μόνο σε αναγνωρισμένες εξετάσεις;
- ...Εξασφαλίζει κορυφαία αποτελέσματα για τους μαθητές του;
- ...Λειτουργεί βάσει αυστηρών Ευρωπαϊκών Προδιαγραφών;
- ...Περνά από αξιολόγηση ποιότητας κάθε 3 χρόνια;
- ...Σέβεται και εκτιμά τον ρόλο του γονέα;
- ...Μετράει τον βαθμό ικανοποίησης γονέων και μαθητών;
- ...Θεωρεί τις ανάγκες των μαθητών βασική προτεραιότητα;

Τα σχολεία QLS είναι μοναδικά και ξεχωριστά όπως και ο κάθε μαθητής τους. Με συνέπεια στην επίτευξη των υψηλών στόχων που θέτουν, με έμπνευση, τέλεια οργάνωση και πνεύμα συνεργασίας φροντίζουν κάθε μέρα, κάθε μάθημα να είναι μια καινούρια, μοναδική εμπειρία για τους μαθητές τους. Κάθε χρόνο όλοι μαζί διευρύνουμε τις ευρωπαϊκές μας συνεργασίες, με τη βοήθεια των οποίων αναπτύσσουμε τη δική μας εκπαιδευτική τεχνογνωσία και κατοχυρώνουμε την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουμε.

ΒΡΕΙΤΕ
ΚΑΙ ΕΞΕΙΣ
ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ

QLS